

[Finansministeren]

fra selskabsbeskatningen blevet ca. 2,9 mia. kr. lavere end forventet – som følge af, at selskabernes skattepligtige overskud i 1988 blev mindre end forudsat.

2.2. Renter af statsgælden øget med 1,5 mia. kr.

Renteudgifterne af statsgælden udgjorde 52,9 mia. kr. i 1989, svarende til en stigning på 1,5 mia. kr. sammenlignet med finansloven.

Merudgifterne skyldes større indenlandske renteudgifter, idet den indenlandske nettolåntagning er øget på grund af finansieringen af det større nettokasseunderskud. Derudover har den effektive obligationsrente i 1989 været højere end forventet. De udenlandske renteudgifter blev som forudsat på finansloven, dvs. knap 9 mia. kr.

2.3. Det udgiftspolitiske måltal overskredet med 3,5 mia. kr.

Med fremsættelsen af tillægsbevillingslovsforslaget for 1989 kan det konstateres, at de samlede nettoudgifter på udgiftsbudgettet blev ca. 6,0 mia. kr. større end forudsat på finansloven.

Dette skyldes en overskridelse af måltallet for de totalrammebelagte udgifter med 3,5 mia. kr., konjunkturbetingede merudgifter til arbejdslededsdagpenge på 1,2 mia. kr. samt betalingsforskydninger på i alt 1,4 mia. kr. vedrørende genbevillings- og opsparingsordningen, initiativerne vedrørende en forstærket restanceinddrivelse og det forudsatte salg af statslige aktiver.

Overskridelsen af det udgiftspolitiske måltal kan bl.a. henføres til en udgiftsvækst på ca. 1,4 mia. kr. vedrørende overførslerne. Det gælder en række ordninger, herunder folkepension, førtidspension, efterløn, boligydelse, statens uddannelsesstøtte, kontanthjælp m.m.

Den resterende overskridelse på ca. 2,1 mia. kr. beror især på, at det ikke har været muligt at udmønte en række af de budgetreguleringskontrakter, som var optaget på finansloven for 1989.

2.4. Drifts-, anlægs- og udlånsunderskud på 19,9 mia. kr.

På finansloven for 1989 var nettoudgifterne inkl. rente af statsgælden opført med 273,6 mia. kr., medens de samlede indtægter var skønnet til 272,4 mia. kr. Der var altså budgetteret med et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på 1,2 mia. kr.

På forslag til lov om tillægsbevilling påregnes et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på 19,9 mia. kr.

I løbet af 1989 har der således været tale om en alvorlig forværring af statsfinansernes stilling med i alt 18,7 mia. kr.

I *tabel 1* nedenfor er angivet de væsentligste årsager til DAU-underskuddets forværring.

Tabel 1
Hovedårsager til forværringen af DAU-underskuddet i 1989

Mia. kr.	Fra FL 89 til TB 89
Indtægter (mindreprovenu)	11,3
A-dagpenge (merudgifter)	1,2
Renter (merudgifter)	1,5
Betalingsforskydninger på udgiftsbudgettet (merudgifter)	1,4
Andre merudgifter	3,4
I alt	18,7

Note: FL er finanslov, og TB er tillægsbevillingslov.
Note: Decimalafrounding indebærer, at summen afviger.

Det fremgår af *tabel 1*, at 12,5 mia. kr., svarende til omkring to tredjedele af DAU-underskuddets forværring, umiddelbart kan henføres til konjunkturudviklingen. Det gælder som nævnt udviklingen på indtægtsiden og merudgifterne til a-dagpenge.

Hertil kommer forværringen af rentekontoen med 1,5 mia. kr.

På TB 1989 optræder endvidere teknisk betegnede betalingsforskydninger på udgiftsbudgettet på i alt 1,4 mia. kr. Betalingsforskydningerne vedrører bl.a. de på finanslov 1989 forudsatte privatiseringsinitiativer. I 1989 blev der i henhold til finanslovaftalen truffet beslutning om salg af statslige aktiver for 1 mia. kr., som i henhold til finanslovaftalen opføres på statens indtægtsbudget. Derimod var der på udgiftsbudgettet opført et provenu på 1,0 mia. kr., som ikke har kunnet nås. Den forudsatte budgetforbedring på 1,0 mia. kr. i form af en effektivisering af den offentlige restanceinddrivelse, jf. vedtagen lovgivning, vil endvidere først vise sig på lidt længere sigt. Endelig indebærer genbevillings- og opsparingsordningen mindreudgifter på ca. 0,6 mia. kr. som følge af, at ministerierne i 1989 har foretaget en nettoopsparing.